

Gruda

MESEČNIK ZA KMETSKO PROSVETO

Leto XV.

Uredila:

IVAN KRONOVŠEK, DRAGO KOŠMRLJ

Ženski del lista:

MIRA TOMŠIČ

V Ljubljani 1938

Izdajateljica:

ZVEZA KMETSKIH FANTOV IN DEKLET V LJUBLJANI

(Odgovarja Ivan Kronovšek)

42090

BRNIG

42090

Kazalo

	Stran		Stran
I. PESMI:			
Bobnar Pavel: Jesenska pesem	221	Jogo: Pismo kmetski mladini	125
Brenčič Marija: Če ne bi	173	Kaj moramo storiti	272
Brenčič Marija: Dva žarka	162	K. D.: Slovensko narodno gospodar- stvo	53
Brenčič Marija: Ni več vreden	229	K. D.: Cene žita rastejo	130
Brenčič Marija: Ob iztoku	204	K. D.: Spominu kmetskih voditeljev	176
Brenčič Marija: Ob izviru	116	Koline so tu	289
Brenčič Marija: Sama	144	Kozlevčar Jože: Čemu esperanto Slo- vencem?	223
Danev Jože: Mahnite kosci!	125	Kristan Franc, ml.: Prebujenje zatira- nih	28
Danev Jože: Naša pomlad	101	Kristan Vinko: Božič slovenske vasi	270
Danev Jože: Pesem žanjic	149	Kristan Vinko: Odgovornost na vsa- kem mestu	207
Danev Jože: Vstani tlačan!	73	Kristan Vinko: Šolanci in ljudstvo	246
Danev Jože: Rodil se je Kristus nekoč	271	Mastnak Franjo: Konzerviranje svinj- skega mesa	289
Jermančič Jože: Moja pomlad	49	M.: Dekleta, ne silite v mesto!	229
Jermančič Jože: Pomlad v vinogradu	99	M. B.: Mleka primanjkuje	112
Jermančič Jože: Sava, ti!	63	N. J.: Ali nam je izobrazba potrebna?	159
Jermančič Jože: Naša božična noč	282	Nemec Ivan: Ne bodi takšen, mladi rod	175
Lakovičeva Jelka: Naša gruda	197	Nemec Ivan: Skrb za starost	224, 251
Mastnak Franjo: Na sveti večer	269	Podjavoršek Albin: Pod vaško lipo: I. Resnica in romantika	12
Thaler J.: Preko naših polj	245	II. V predpustu	44
Zupančič Oton: Sveta si, zemlja	1	III. Štiridesetdanski post	51
Kmetski materi	85	IV. Nekoliko besed o izobrazbi	84
Pod lipo	109	V. Borba proti tuberkulozi in naša vas	108
Tlačanski poziv	25	VI. Delu slava, delu čast!	128
II. POVESTI IN PRIPOVEDNI SPISI:			
Kranjec Miško: Pravljica o ljubezni: 38, 62, 91, 114, 138, 169, 194, 220, 235, 256, ...	292	VII. Misel ob prazniku žetve	161
Kristan Vinko: Dogodek v božični noči	283	VIII. Kmetski človek v borbi za boljše čase	177
Miškina Paylek Mihovil: Merilo kulture	105	XI. Slovenska hlapčevska dušev- nost	202
Rupar Peter: Mreža bele groze: 22, 47, 72, 98, 122, 171, 196, 242, 268, ...	296	X. Veseli slovenski vinograd	226
III. IDEJNI IN POUČNI SPISI:			
Balon Joško: Zanimivosti iz Macedo- nije	263	XI. Naši grobovi	250
Bobnar P.: Vedri dojmi iz kmetsko- mladinskega praznika v Vogljah 160, ...	181	XII. Mrzla zima	271
Bratko I.: Posvet o kmetskih vpraša- njih	199	Š. B.: Pomagajmo si sami!	107
Cloupek dr. Drago: Enemu s kapo, drugemu s šako	29	Šavara Alojz: Kmetska noša	150
Č. J.: V skupnoskti je rešitev	126	Šilc Jakob: Vas in mesto	76
Danev Jože: Ob vstajenju	74	Škerlak Aleksander: Trnjeva pot kmetskega ljudstva	103
Danes Jože: Za zelenim praporom	15	T. M.: Poskrbimo za stare ljudi!	141
Dašek: Denar in njegovi sorodniki 19, 96, 146, ...	190	T. M.: V slogi je naša rešitev	103
Gabin R.: Vzroki puntov	25	Teržan ing.: Z dobrim obdelovanjem zemlje povečamo pridelek	59
Goljar dr. Srečko: Naša kulturna usmerjenost	34, 50	Tomazič Joško: Kulturno žarišče slo- venske vasi	58
Goljar dr. Srečko: Skrivnost dela	174	Tomazič Joško: Naše naloge in cilji	75
Goljar dr. Srečko: Značajnost	200	Udovič Josip: Demokracija v službi kmetskega ljudstva	205
Goljar dr. Srečko: In tvoj minimalni program?	249	Udovič Josip: Na svoji zemlji svoj gospod	3
Goljar dr. Srečko: Strup surovega tiska	285	Udovič Josip: Naš tlačitelj ali rešitelj	275
Hacha dr. Emil	280	Vohl Franc: Za svobodnega človeka	101
		Zabavnik Albin: Bodočnost je naša	102

Stran	Stran	
Zabavnik Albin: Šolanci naj služijo	M.: Slika dolenskega dekleta . . . 117, 143	
ljudstvu 198	T.: Zimski čas čas notranjega obnav-	
Zabavnik Albin: Zalostna slika . . . 127	ljanja 239	
Bog daj srečo! 225	Kako naj živimo? 163	
Cincarji 248	Kmetsko dekle razmišlja na božični	
Gnojenje krompirja 21	večer 286	
Moč duha 222	Kmetsko gospodinjstvo 191	
Naši proračuni 77	Materinski dan 85	
Obletnica svetovne morije 152	Naš vrt 42, 66, 88, 117, 143, 165, 192, 240, 266	
Ob razstavi slovenske knjige 274	Naša življenjska usoda 64	
Prvih dvajset let 245	Negujmo svoje zobe 8	
Slovenci v številkah 251	Obletnica opominja 64	
Strah nas uničuje 149	Ostanimo zvesti svojemu rodu 6	
Šola naj služi ljudstvu 4	O naših gospodinjah 216	
Valičasten praznik žetve v Daruvarju 210	Ponošne na svoj rod, spoštujmo druge! 264	
IV. SVETOVNA OPAZOVALNICA:		
Beran Rudolf 281	Pleten ženski pulover 7	
Cankar Ivan 277	Praktični nasveti 10, 43, 68, 89, 119,	
K. D.: Češkoslovaška v borbi za neod-	145, 167, 193, 241, 267, ... 289	
visnost 184	Poskrbimo za starost naših mater . . . 117	
K. D.: Spominu kmetskih voditeljev . 132	Rešitelj jetnic 265	
† Branislav Nušić 34	Sušenje sadja 117	
† dr. Ante Trumbić 261	Šivanje in ročno delo 65, 86, 118, 164,	
Dr. Milan Hodža 31	193, 266, ... 287	
Franja Tavčarjeva 33	Za našo kuhinjo 9, 42, 66, 89, 119,	
† František Udržal 110	145, 166, 192, 217, 240, 267, ... 288	
Hodža govori 33	Za naše zdravje 88	
Kaj se godi v Rusiji? 81	VII. KMETSKI ODER:	
Katoliška cerkev v Avstriji 112	M. S.: Kako maskiramo 17, 45, 94	
† Kemal Ataturk 262	M. S.: Naša šola 16	
Moč našega združništva 188	VIII. ODMEVI IZ NAŠIH VASI:	
† nadškof dr. Ante Bauer 13	Gradimo si boljšo bodočnost! 208	
Nova Češkoslovaška 259	Naše delo priča 46	
Ob 30 letnici Narodne strokovne zveze 219	Naši izleti 140	
Poravnava med Poljsko in Litvo 110	Od uspeha do uspeha 60	
Slovenska Koroška 79	Poročila: 95, 120, 140, 168, 189, 208, 294, 295	
Smrt narodnega voditelja in borca . . . 218	Proslava Matije Gubca 120	
V čigavih krempljih smo? 14	Vztrajno na delo 20	
Vsesokolski zlet v Pragi 170	IX. RAZLAGA TUJIH BESED:	
Zborovanje slovenskega učiteljstva . 183	10, 11, 35, 57, 78, 113, 135, 153, 182,	
V. SLOVENSKA KMETSKA MLADINA		
NA DELU:		
Pivec Nace: Več srčne omike in izo-	204, 228, 252, ... 273	
brazbe 36	X. POROČILA:	
V. Andrej: Večni suženj 55	18, 36, 37, 56, 57, 137, 155, 156, 157,	
Delu čast in oblast! 154	158, 159, 179, 180, 214, 233, 234, . . . 255	
Kdo bo šel na tečaj? 18	XI. RAZNO:	
Naš delovni načrt 253	Beri, misli in sodi 134, 187, 241, 267	
Nujnost narodne sloge 36	Blgarska zahar 258	
Vabilo na XIV. občni zbor Zveze 206	Časopisi pišejo 111	
Veličastno zborovanje kmetske mla-	Dobro je, da veste 14	
dine 230	Slava mučenikom 121	
Veliko zborovanje češke kmetske	Spev tihe doline 162	
mladine v Daruvarju 136	Spomladansko gnojenje 71	
Zavedajmo se odgovornosti 56	V 15. leto 2	
VI. KMETSKA ŽENA IN DEKLE:		
Amona: Pletenje in kvačkanje 41	XII. ZA PROSTI ČAS:	
E. A.: Usoda prekmurskega dekleta . . 8	Na koncu vsake številke	